

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Дежкін Давид,
Навчально-науковий інститут
економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
Davyd.Dezhkin@emmb.khpi.edu.ua

Російсько-українська війна призводить до значних людських жертв, руйнувань інфраструктури, забруднення довкілля, економічних втрат і загалом негативно впливає на суспільство, що створює серйозну загрозу досягненню Цілей сталого розвитку (ЦСР) ООН. Тому актуальною проблемою є дослідження впливу війни на забезпечення екологічних, соціальних і економічних ЦСР. В Україні робота щодо досягнення ЦСР розпочалася у 2015 році і першим кроком стала адаптація ЦСР саме для України, зокрема до них на період 2015–2030 роки належать такі [1]: 1) подолання бідності; 2) подолання голоду, розвиток сільського господарства; 3) міцне здоров'я і благополуччя; 4) якісна освіта; 5) гендерна рівність; 6) чиста вода та належні санітарні умови; 7) доступна та чиста енергія; 8) гідна праця та економічне зростання; 9) промисловість, інновації та інфраструктура; 10) скорочення нерівності; 11) сталий розвиток міст і громад; 12) відповідальне споживання та виробництво; 13) пом'якшення наслідків зміни клімату; 14) збереження морських ресурсів; 15) захист та відновлення екосистем суші; 16) мир, справедливість та сильні інститути; 17) партнерство заради сталого розвитку. Виходячи з цього, проаналізуємо як впливає війна на забезпечення ЦСР [2, 3].

ЦСР 2. Приблизно 30 %-40 % площ соняшнику, зернових і кукурудзи не зібрані або не будуть засіяні. Інтенсивні обстріли в Україні знищили насінневий банк у Харкові. Втрата негативно впливає на продовольчу безпеку та генетичне різноманіття. Нарешті, блокада експорту українського зерна та жорсткі санкції, запроваджені західними країнами, вплинули на продовольчі ринки.

ЦСР 3. Масовані обстріли в Україні ведуться по закладах охорони здоров'я. Це зменшує спроможність країни обслуговувати населення та запобігати потенційним спалахам захворювань. Крім того, випадки психічних захворювань, спровоковані збройним конфліктом, можуть спровокувати споживання алкоголю, тютюну та наркотиків серед військових і цивільного населення, як це спостерігалось під час попередніх воєн. Під час війни забруднення повітря, ґрунту та води зростає, що ставить під загрозу здоров'я населення та спричинює зростання смертності.

ЦСР 4. Станом на вересень 2022 року пошкоджено 2405 закладів освіти, з них 270 зруйновано повністю. За даними офіційного порталу «Діти війни» станом на 24 вересня 2022 року загинула 391 дитина, 773 поранених, 235 зниклих, 7820 депортованих, а також 4,3 млн дітей вихали із своїх домівок.

Близько 11 тисяч вчителів/-шок опинилися на окупованих росіянами територіях, на початку війни майже 30 тис. вчителів і 700 тисяч учнів були вимушені виїхати з України.

ЦСР 6. Війна перетворює міста на руїни, погіршує санітарний стан помешкань. За даними Міжнародного дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), шість мільйонів людей на сході України борються за доступ до питної води. Крім того, виділення токсичних елементів з боєприпасів і руйнування промислової інфраструктури призвели до збільшення забруднення питної води. Обстріли лісів та інших екосистем збільшують кількість лісових пожеж у зонах бойових дій. Продукти, що виділяються внаслідок пожежі (наприклад, попіл) і боєприпаси, посилюють погіршення якості поверхневих і ґрунтових вод.

ЦСР 7. Російсько-український збройний конфлікт має величезний вплив на енергетичний ринок, різко підвищивши ціни на нафту і газ. Проте після початку війни кілька західних країн наклали ембарго на російську нафту і газ та спробували знайти альтернативні ринки. Це можна розглядати в контексті можливості у середньостроковій перспективі збільшити інвестиції у відновлювану та ядерну енергетику. Також в Україні через інтенсивні атаки знизилася енергопостачання більшості міст, електростанції знаходяться під постійними обстрілами (що максимально небезпечно з наближенням зими).

ЦСР 8. Економічні наслідки російсько-українського збройного конфлікту є катастрофічними. В Україні руйнування інфраструктури та міграція населення впливають на економічну продуктивність через зниження інновацій та технологічної модернізації.

ЦСР 9. Зростання вартості палива та добрив призвело до зниження врожайності ферм і збільшення витрат на продукти харчування. Це призвело до зниження доходів домогосподарств і рівня життя та зростання бідності та соціальної нестабільності. Коли ціни швидко зростають, існує тиск з метою підвищення процентних ставок, що негативно впливає на добробут населення.

ЦСР 11. Через бомбардування та обстріли все більше українських міст перетворюються на руїни, а умови життя ненадійні по всій території. Мешканці стикаються з величезною нестачею основних продуктів (наприклад, їжі, води чи ліків). Цивільна інфраструктура сильно пошкоджена, а кількість людей, які втекли з міст, величезна. ЦСР 14. Відомо, що війна негативно впливає на морське середовище. Хоч більшість бойових дій ведуться на суші, деякі кораблі були затоплені в Чорному морі, з них витікають нафтопродукти. Крім того, кількість мін, встановлених у морі, невідома, що збільшує невизначеність їх впливу на морське середовище. Посилення бойових дій і забруднення різко впливають на біорізноманіття Чорного моря. Понад 3000 дельфінів були знайдені мертвими зі слідами від водяних мін або бомб.

ЦСР 17. Війна в Україні – це найбільша гуманітарна катастрофа в Європі за останні десятиліття. Очікується, що глобальна економічна криза призведе до скорочення фінансів держав світу.

Таким чином, у роботі досліджено негативний вплив війни на забезпечення цілей сталого розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Цілі сталого розвитку: Україна: національна доповідь. Київ: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 176 с.

2. Гайдуцький І., Голобородько А. Проблеми досягнення цілей сталого розвитку в умовах війни. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: зб. тез доп. III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 08 груд. 2022 р.* Київ : Політехніка, 2022. С. 270-271.

3. Буряк Є. В., Редько К. Ю., Чорновол А. О., Орленко О. В. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни (Євроінтеграційні аспекти). *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 34/2022.* С. 135-143.

Науковий керівник: Білоцерківський Олександр Борисович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі і логістики, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

GREEN ENERGY SOLUTION: СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГІЇ

Жуков Олег,
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна,
zhukov2021ku11@student.karazin.ua

Сталий розвиток – це парадигма, що визнає необхідність гармонійного злагодження економічних, соціальних та екологічних аспектів людського прогресу. В умовах постійних змін та викликів, які ставлять під загрозу наше майбутнє, сталий розвиток набуває все більшої ваги і визнання на міжнародній арені. Для досягнення сталого розвитку потрібно гармонійно поєднувати економічний розвиток з екологічною відповідальністю та соціальною справедливістю. Це вимагає активної участі держав, громадян, бізнесу та наукових громадськостей. Виключно спільними зусиллями ми зможемо забезпечити збалансований прогрес, який враховує потреби сьогодення, не позбавляючи при цьому можливостей майбутніх поколінь.

Прикладом підприємства в Україні, яке впроваджує сталі практики було обрано державне виробниче об'єднання з видобутку солі та інших хімічних продуктів “Артемсіль”. Для досягнення цілей сталого розвитку, підприємство вже застосовує кілька сталі практик.

1. Зменшення викидів CO₂: підприємство має довіреність на право споживання зеленого струму, що дозволяє зменшити викиди CO₂ за рахунок використання відновлюваної енергії.

2. Оптимізація використання води: підприємство встановило сучасні системи очищення води та ефективного використання її в процесах виробництва;